

Καὶ κοτὰ σ' αὐτὸν κι ἄλλοι πέντεξη μπουστῖνοι
Καμπίτες!

Ὁ Στάθης ὁ Χαρούλης ρέκαζε:—«Βάι... Βάι...
παιδάκι μ'...» κι ἔπρεσε ἀπάνω του.

«...Καλύτερά... θὰ γιάξετε ἔτσι... Τοῦτο εἶνε ὁ
λυτρωμός* μόνον ἔτσι δὲ θὰ μὲ ξεχάσετε... Ὁ θάνα-
τος φέρνει τὴ λευτεριά.. Μὴν πικραίνεστε... Δὲ θὰ
χαθοῦ μὴ φοβῶστε... θὰ μὲ πάρη στὴν ἀγκαλιά της
ἡ μάνα Γίς...—νά, νοιώθω τὸ χἀιδεμά της,—... καὶ
θὰ σὰς μιλάω μὲ τὴ φωνή της πλιό... τὴ μουνγγή
φωνή της... Ἔτσι ἔπρεπε... — — — — »

Οἱ Καμπίσοι τρομαγμένοι, σὰν κοπάδι πὺν ἔ-
χασε τὸν τσομπάνο του, σὲ χαλασμοῦ ὥρα, σκόρπισαν
καὶ χωθήκανε σὺς ταπεινὸς τους καλὲδες, πὺν τα-
πεινοί, μὰ καὶ πὺν διψασμένοι...

Ὁ ὀργισμένος ἄνθρωπος ἔφυγε μὲ τὸν ἀφέντη, ἀ-
γένητος ἔρημα τὰ κουφάρια τῶν Καμπίσιων, θρογῆ
στὰ ὄρη, στὰ κοράκια—σιμάχιστο σὺν τοῦ τῶν χω-
ριανῶν... Μόνο ἓνας γέρος ζωντανός, ὁ Στάθης ὁ
Χαρούλης, ἔμεινε σκυφτός πάνω σὺν κουφάρι τοῦ
παιδιοῦ του, φιλώντας μὲ λαχτάρα τὸ ξανθὸ πρόσωπο
μὲ τὸ γένι σὰν ἀστῆ... ὅσο πὺν ἄρχισε ὁ ἥλιος νὰ
γέρῃ.

...Ἀξάρνα σήκωσε τὸ κεφάλι κ' ἔφερε τὴ μα-
τιὰ ὀλόγυρα ἀπὸ τὸ καταπράσινο θουνό, μὲ τὰ μοσκο-
μύριστα κέδρα καὶ τὶς πουρνारीές, ἀκούστηκε ὁ γλυ-
κὸς ἀχὸς τῆς γλογέρας, ὅπως εἰσέτιες... Ἀλήθεια
κι εἶπαν ἴδια σὰ σημερὰ! Μὰ τώρα τὸ λάλημα ἀ-
κούονταν πὺν καλὰ, σὰν τὸ κελάρισμα τοῦ νεροῦ κά-
του σὺν ῥέμα μὲ τὰ χρωματιστὰ βότσια, σὰ μύριον
πουλιῶν γλυκὸ κελᾶιδισμα, σὰ νᾶλεγε πάντα μιὰ γλυ-
κειὰ φωνή τὸ γλυκόνωμα τοῦ Βαγγέλη... τοῦ Βαγ-
γέλη!...

V

Ὅσο πήγαινε τὸ λάλημα γινόταν πὺν γλυκὸ, κι
ῥοτεοὶς τὸ πῆρε ὁ ἥλιος, κι ἀκούονταν σὰ μακρινὸς
ἀντίλαος τραγουδιοῦ, ἐρχάμενον ἀπὸ τὸ Χρυσὸ Κό-
σμο τῶν ἀχτίδων... Καὶ διὰν ὁ ἥλιος ἔγειρε πὺν
καλὰ, τὸ πῆρε καὶ ἴδλεε τὸ Φεγγάρι μὲ ὀλόγλυκες
τρέμουλες, ἀρμονισμένες, πάνω στὴν οὐράνια μοσι-
κή του... Ὅσο πὺν ἔγινε νύχτα πιά, καὶ χάθη τὸ
φεγγάρι καὶ δὲν ἀκούονταν τίποτις—τίποτις, μόνον
ἡ ἀπόκοψη μελωδιὰ τῶν ἀστέρων.....

IV

Καὶ τώρα πιά, λένε, θγαίνει ἀπὸ τὸ μοσκομύριστο
θουνό ἓνας μεγαλώτατος ἴσκιος, σὲ μορφή γέρον καὶ
χένεται σὺν Κάμπο καὶ τὸν ξετρέχει ὀλονυχτὶς μι-
λόντας στὴ Γίς, πὺν ἀλαφροπατάει: Θ ἄ ρ θῆ—θ ἄ
γ ἱ ν η. Ἔτσι λένε. Καὶ εἶναι τοῦτος ὁ ἴσκιος ὁ
Στάθης ὁ Χαρούλης, πὺν λωλάθηκε ἀπὸ κείνη τὴ
μέρα, κ' ἄλλοι πὺς ἐγίνη στοιχὶ καὶ πλανιέται τὶς
νύχτες καὶ εἶναι, λένε, ἡ ψυχὴ τῆς Γίς καὶ θάνατο
δὲ θάβρη—οὔτε μέρα μάτι ἀνθρώπου θὰ τὸν ἀντι-
χρῶσῃ...!—Ἔτσι λένε.

ΚΩΣΤΑΣ ΝΤΑΪΦΑΣ

ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ

Δὲν πέρασε ἓνας μῆρας πὺν κάνανε Χριστογέννητα
οἱ νησιῶτες, διὰν τὸ ἐγκλημα, πὺν γένηκε σὺν νησί,
ὁ σκοτωμός τοῦ Βολιούκα, ἀπὸ τὴν Ἀγγέλικα, τὴ
κόρη τοῦ συχωρεμένου τοῦ Παπα-Εὐθύμιου, σὰν πῆγε
νύχτα νὰ τῆς πάρη τὴ τιμὴ, τοὺς τᾶραξε σὺν ἔμελα.
Στοὺς καφετέδες, ἄλλο δὲν εἶχανε νὰ ποῦνε ἀπὸ τὸ
σκοτωμὸ τοῦ Βολιούκα, κι οἱ γειτόνισσες, ἐκεῖ πὺν
γνέθανε τὴ ρόκα τους, εἶχανε νὰ ποῦνε κι ἀπὸ ἴνα
καινούργιο γιὰ τὴν Ἀγγέλικα καὶ τὸ Βολιούκα, ποῖ
ἄλλες τὸν κατακρίνανε, κ' ἄλλες παίρνανε τὸ μέρος
του—βρίσκει κανένας ἀκορη!

Ὡστόσο δὲν εἶχε ξεχαστῇ ἀκόμα ὁ Βολιούκας, ὁ
τὸν ὁ Πατελῆς ὁ Ξηρομέρης κι ὁ Ἀντώνης ὁ Κα-
λόγνωμος, δὺν παιδιὰ πὺν δούλεuan μὲ τὸν κακομοῖρη
τὸ Βολιούκα μαζί κ' εἶχανε γάμ τὴ θάλασσα μὲ τὸ
κοιτάλι, παίρνοντας τὸ δρόμο τοῦ καφετέ γιὰ κανένα
μανροζοῦμι, θυμῆθηκαν τὸ μακαρίτη τὸ Βολιούκα,
τὸν παλιὸ σὺντροφὸ τους, κ' ἄρχισαν νὰ μιλᾶνε γι
αὐτόν. Ὁ Ξηρομέρης ἔλεγε πὺς τοῦ μακαρίτη τὸ
στόμα ἔστειλε μέλι—ἴσταξε πιά τώρα κι ἀπόσταξε!—
σὰ γώναζε τὸνομά τῆς Ἀγγέλικας, κ' ἔπαιρνε
τὸ μέρος του, βρίζοντας τὴ γυναῖκα ἐπὶ ὁ Καλό-
γνωμος, μ' ὅλο πὺν εἶτανε σὺντροφός του, ἔλεγε πὺς
τῶναγε τὸ κεφάλι του μοναχὸς του. Φτάσανε σὺν κα-
φετέ, κι ἀκόμα σὺνζητοῦσαν.

— Πῆγε ὁ μακαρίτης ὁ Βολιούκας σὰν τὸ σκελῆ
σι' ἀμπέλι ἀπὸ μιὰ παλιογυναῖκα! ἔλεγε ὁ Ξηρομέ-
ρης καὶ τὸ γώναζε δυνατὰ, τόσο πὺν νὰ τᾶκούσαν
κι οἱ ἄλλοι πὺν βρίσκονταν σὺν καφετέ.

— Μὴ βρίζεις τὴ γυναῖκα, μίλησε ὁ Καλόγνω-
μος. Ὁ ἴδιος τῶναγε τὸ κεφάλι του. Ποιὸς τοῦπε νὰ
πᾶν νύχτα σὺν σπῖτι τοῦ ἄλλουνοῦ, νὰ δάλλῃ τὸ κορί-
τσι μὲ τὸ στανὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Γκάπ, γκούπ, μὲ
τὸ μάνταλο τῆς πόρτας, πᾶει ὁ Βολιούκας—οἱ γυ-
ναῖκες δὲ χαμπαρίζουν. Συχωρεμένος νᾶναι. Τὸν
λυπήθηκα γιὰ ἦτανε σὺντροφός μου. Εἴχαμε πιά
γάμ μαζί φρωμὶ κι ἄλατι πὺν λένε. Ἄν εἶτανε ἄλ-
λος, καρρὶ δὲ θὰ μοῦ καιρίγαινε. Τὸ κρίμα εἶναι
ποῦναγε τὸ κεφάλι του μοναχὸς του.

— Πᾶς, ρὲ Καλόγνωμε, νὰ πάρῃς τὸ μέρος μιᾶς
παλιογυναίκας. Ὁ κακομοῖρης ὁ Βολιούκας πῆγε
σὰν τὸ σκελῆ—θιὸς -σχωρέστον.

Οἱ σὺντροφοὶ λίγο ἔλειπε νὰ μαλλιοτραβηχτοῦνε,
ἀν ὁ Ξηρομέρης βλέποντας πὺς δὲ συμφωνοῦσαν
δὲν ἄλλαζε κουθέντι. Μίλησαν κατοπινὰ γιὰ τὸ τα-
ξίδι, πὺν θᾶκαναν τὴν ἄλλη μέρα, γιὰ τὶς βροχές,
πὺν ἔφεραν ὠφέλεια στὴ γῆ, καὶ μιλοῦσαν ἀκόμα,
διὰν φάνηκε νὰ μπαῖνῃ σὺν καφετέ ὁ Ἀμολοχίτης,
παιδὶ κι αἰθὸς, σὺντροφος αὐτῶν καὶ τοῦ μακα-
ρίτη Βολιούκα. Τὸν ὑποδεχτήκανε μ' ἓνα κρασί—ὁ
Ἀμολοχίτης ποτὲ δὲν εἶπε καφέ, ποῦλεγε πὺς πί-
νον οἱ παπαγάλοι—κ' ἐκάθισε κοτὰ στὴν παρῆα
τους.

— Τί φρέσκα φέρνεις, τὸν ρωτήσανε οἱ σὺντρο-
φοί.

— Τί νὰ φέρω! Ἡ γυναῖκα τοῦ Μάλαμου, τὸν
παράτησε κ' ἔφυγε πὺς τὴ νύχτα μὲ τὸ γραμματικὸ
τὸν Πασχάλη.

Οἱ ἄλλοι κοιπαχτήκανε κατάματα. Παράξενο τοὺς φάνηκε.

— Ναί, τί κοιτᾷτε; Ψάχνουν οἱ σπιτικοί τῆς νᾶ τήνε θροῦν. Μὰ ποῦ νὰ τῇ θροῦν, μίλησε ὁ Ἀμολοχίτης, κι ἄρχισαν ὅλοι καὶ γέλια...

— Ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος. Φρενοκομεῖο. Ποῦναι ὁ μακαρίτης ὁ Βολιούκας γιὰ νὰ τὰ δῇ. Τί λὲς ἐοῦ, ρε Καλόγνωμε, ποὺ μαλλώνωμε πρὶν;

— Φρενοκομεῖο, μίλησε κι ὁ Καλόγνωμος, κ' ἐρριξε μιὰ πιτσιλιὰ στὸν ἄερα.

Σὲ λίγο ὁ καφενὲς ἔκλεισε, καὶ τελευταῖοι φύγανε οἱ συντρόφοι νὰ ξαποσιάσουν λίγο γιὰ τὸ ταξίδι, ποὺ θάκαναν τὴν ἄλλη μέρα...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΓΚΑΘΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

κ. Χ. Strich. Χαριτωμένο τὸ γράμμα σου — κ. Χτίστη Δὲν τοὺς φασκελιόυεις! Ὅτε γροθιὲς δὲν ἀΐζουνε. κ. Ἀβρεσ-λόμ. Ἀφού ἐπιμένεις τόσο, τὸν δημοσιεύουμε τὸ διάλογό σου, νὰ ἡσυχάσεις:

— Τί εἶν' αὐτὸ τὸ κακό, βρε ἀδερφέ; Ὅπου δεῖς δημοσιευμένο ποίημα τοῦ Σ. θὰ ἴδεις ἀπὸ πίσω του κολλημένο δῆγμα τοῦ Ν.

— Καὶ βέβαια! Εἶναι, βλέπεις, ὁ Ν. τὸ φιλολογικὸ Κολ-λητήρι τοῦ ποιητικοῦ Καρὰ γκι ὅζη!

— Δ. Μ. Ζαμ. Καβάλλα. Εὐχαριστοῦτε γιὰ τὰ φιλικὰ σου λόγια. Θὰ σοῦ στείλουμε τὸ «Πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα» μὲ τις ἐτοιμασίαι. — κ. Tassos θὰ δημοσιευτεῖ — Ε. Οἶκ. Γράφεις καλοὺς στίχους. Στείλε μας λοιπὸν ἑποῖτε καλύτερα τοαγούδια —

κ. Α. Τσιε. Δυστυχῶς ἀκατάλληλα — κ. *** Πισσαῖ. Οἱ στίχοι δὲν εἶναι κι ἀσκημοί, μὰ ὅχι κι ἀρετὰ καλοὶ — κ. Γ. Χας. Δυστυχῶς ἀκατάλληλα — κ. Ἀγγ. Μόρ. Ἀφού ὑπάρχει λόγος νὰ δημοσιευτοῦνε, στείλε μας ἕνα, τὸ καλύτερο, καὶ τὸ δημοσιεύουμε — κ. Ρ. Γ. Μ. Καλαμάτα. Στείλε μας τίποτ' ἄλλο, ἔτσι βοντίο, βουκολλικό, μὰ δίχως καθήκεις καὶ αὐτριά. Τὸ γ εἶναι ποιεῖτο καὶ κακόφωνο — κ. Αλ. Κ. Μωρ. θὰ δημοσιευτεῖ σὲ ἐρχόμενο φύλλο — κ. Ν. Γ. Δαν. Καθίτσι, Καλὰ γράφεις μὰ τὸ θέμα δὲ μᾶς ἄρσεν. Ἄσε τίς Ὀδωνιὲς καὶ ρήξου στὴ ζωὴ τοῦ κάμπου, κι ἀπὸ τὴν τέτοια ζωὴ στείλε μας ζουγραγιές. — κ. Τ. Α. Τόσα γινώθουν καὶ τόσα λένε. — κ. Δεβαν-τινο Μήτε νέα, μήτε «ἀφελὲς» εἶναι ἡ ποιήσῃ σου ὅπου μᾶς γράφεις. Καὶ γιὰ νὰ κρίνουμε κι' ἄλλοι τυπώουμε ἐδὼ τὸ «Θρησκευτικὸ» σου.

Ave Maria

Δέσποινα Κυρία

gratia plena

Ἀγάπα ἐμένα

Mihi salus

μὲ τὸσους ἄλλους.

gloria Deo

Αὐτὸ ποῦ σου λέω.

— κ. Α. Π. Βερ. Δὲν ἔχεις δίκιο. Νά, μὲ δυὸ λόγια ἡ ἀπάντησι στὸ συνηγμένο γράμμα σου, Οἱ λέξεις «μενοῦτο», «καλ-μάω» κ.τ.λ. δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὸν «Παλιοκουβέντα» κ.τ.λ. Ἀπὸ τίς ξένες γλώσσες ἡμποροῦμε νὰ παίρνουμε ὅσες λέξεις μᾶς χρειάζονται, σώνει αὐτὲς νὰ συμμορφώνονται μὲ τὸ φθολογικὸ καὶ τὸ τυπικὸ τῆς Δημοτικῆς — κ. Δ. Κρεστ. θὰ δημοσιευτεῖ. Τὰ φύλλα ὑπάρχουν — κ. Δ. Ραμ. Δημοσιεύουμε τὸ ἕνα — κ. Δ. Γ. Σακ. Χαλκίδα. Ἀδύνατο στάθηκε νὰ τὰ διαβάσουμε, εἶσι μολυβογραφεμένα ποὺ μᾶς ἔδωκες, καὶ τὰ σέλας. — κ. Δημ. Κρ. Δυστυχῶς ἀκατάλληλο.

Στ. Γ. Στ. Ἀγγ. Τὰ πρὸς. παλαιὰ δὲ μᾶς γένισαν τέλεια τὴν καρδιά. Πρόσεχε τὴν περὶ ποιήσῃ γιατί ἔχει πολλὰς ξέρες. Λέξεις οἷν «φοτισιόσεις» πλάτ' σὲ μονόγρια κτλ. δὲ στένονται πολὺ καλὰ στὸν ποιητικὸ λόγο. — Θαν. Δημ. Τὰ ἡμιμόνητα θὰ δημοσιευτοῦν. — Θ. Α. Μωρ. Ἀγγ. Τὸ θέμα καλὸ, μὰ χρειάζεται κάποιον μεγαλύτερον τέχνη στὴ μεταχείρισή του. Δοκίμασε κι' ἄλλα. — κ. Σταῦρ. Τέτοιους ἀσκημοὺς στίχους δὲ γράφουν οὔτε οἱ καθ' ἀρχὰς οἱ νέοι. — κ. Πέτρο Σαγ. Τὸ δημοσίεψαμε κάπου ἄλλο, γιὰ νὰ κάνει μεγαλύτερη ἐντύπωσι.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΜΑΝΩΛΗ

Μιχτός. Ὅλ' ἀνακάτεψες τῆς γλώσσας μας τὰ εἶδη, ποῦ κι' ὁ Ζαμάνης σὲ παῖν' αὐτὰ τώρα, Τριανταφυλλίδη.

ΣΤΟ ΓΛΗΝΟ

Δῶσε μιὰ καπελλιὰ γερὴ στὸ δασκαλοΖαμάνη. ἄλλωζ' στὴν Καθαρεύουσα γύρισε μάνι—μάνι.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

ΟΙ ΝΕΟΙ

Μὲ τὰ καθαρά κολλάρια καὶ τίς κάτασπρες τίς γκέτες γρόφουν στίχους καὶ ποζάρουν γιὰ Σαῖξπηροι καὶ γιὰ Γκαίτες.

ΓΕΡΟΣ

ΣΤΗΝ ΠΕΘΕΡΑ ΤΟΥ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

Ἄν εἶχες ὅσοι εἴμαστε, κυρά, κορίτσια τόσα, γαμπρούς σου νὰ μᾶς ἔκανες, θὰ ἔξαμε τὴ γλώσσα.

ΚΥΝ—ΟΝΙΚΟΣ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΣΜΥΡΝΗ

Βράδι 14 τ' Ὀχτώβρη 1918

Τὸ γεγάρι—μιὰ γέτα πεποτιοῦ σάπια—πει-μένο χαμηλὰ στὴν ἄκρη τοῦ πελάου.

Ἀντίκρου στὸν σκοταδερὸ Σίτηλο, γωτιὰ ἔπουνι γροδίζει τὸ μελανὸ οὐρανό.

Ὁ γάρρος ἐρημος λαμποχαράζει τὰ κρέα γερὰ. Στὴν κυανότη τῆς προκυμαίας, βιολιά γλυνὰ καὶ σαντιούρια καὶ οὔτι, ὅλο πάθος φρικιαστικὸ ἀνατολί-τις, κι ἀπ' τὰ κοκκινόγλωπα παρὰνθηα τῆς παρὰλλη-λου, ἀμυνέδες καὶ σαρκιὰ γλυστροῦνε, ἀπὸ τίς γλυν-κειὲς κόρες τῆς ἀμαρτίας.

Ὡ χώρα τῶν ἡδονικῶν ματιῶν, χώρα τῶν γλυν-κόματων ἀνθρώπων. Ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῆς θάλασ-σας καὶ τῶν βουνῶν σου γύρω, ἔχουν τὰ μάτια μι-γευθεῖ πιά, κ' εἶν' ὅλ' ἀμνησμένα.

Δ. ΡΑΜΗΣ

ΕΞΕΛΟΘΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ:

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

ΜΕ ΠΡΟΛΟΓΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΘ

σὲ χαρτὶ καλὸ καὶ μὲ χρωματιστὸ ἐξώφυλλο καὶ πουλιέται δόχ. 3 στὰ Γραφεῖα τῆς Ἐται-ρείας «ΤΥΠΟΣ» (ὁδὸς Σοφοκλέους 3) καὶ σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα. Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἐξωτερικὸ στέλνεται δίχως παραπανιστὸ ἐξόδο γιὰ ταχυδρομικά.